

Straaljager maakt geslaagde noodlanding nabij Wyckel (deel 3)

Noodlanding van de Gloster Meteor T. Mk 7. 1-19 nabij Wijckel-Balk 22 april 1955.

Het was afgelopen april 65 jaar geleden dat deze straaljager neerstreek in een weiland tegenover familie E. de Jong aan de Jachtlustweg in Wijckel.

In 1955 woonden daar Hendrik en Jetske de Boer, ze hebben het allemaal van dichtbij meegemaakt. Jetske stond voor het keukenraam en zag haar man voorbij draven, nou dan was er wel wat aan de hand "Hendrik had nog nooit gedraafd". Hij zal met de boodschap in huis zijn gekomen dat er een vliegtuig in hun land was neergekomen. De familie de Boer was nauw betrokken bij alles wat er ging gebeuren de daarop volgende week.

Het toestel werd dag en nacht bewaakt door 4 manschappen van het Lucht Bewakers Korps uit Leeuwarden. Om de beurt stonden ze op wacht bij de ingang van het land. Ze hadden hun wachtlokaal bij Hendrik en Jetske. Overdag in huis en slapen deden ze in de schuur waarschijnlijk in het feante kamertje. Voor de warme maaltijd gingen ze naar Café Boonstra in Balk, de andere levensmiddelen kwamen van de Vliegbasis Leeuwarden. Jetske was in het bezit van een fotocamera en mocht onder begeleiding naar het toestel, ze heeft daar meerdere foto's gemaakt, die foto's heb ik gekregen via mevrouw Dini Sinnema-Koopmans. Over de cockpit lag een groot zeil om zo de technische binnenkant te beschermen.

Niemand kreeg de kans om dichtbij het toestel te komen, meerdere jonge knapen van toen heb ik gesproken, zij vertelden dat het eigenlijk allemaal heel geheimzinnig was, en ze maar wat graag er heen hadden gewild.

Dhr. Lolke Stoffelsma die nog op het zelfde adres woont als in 1955 heeft de straaljager zien aankomen en herinnerde zich nog het enorme lawaai en dat het zo laag vloog, hij had toen wel in de gaten dat het niet goed zou aflopen. Stoffelsma heeft net als vele anderen aan de Jachtlustweg gestaan om in de verte het toestel te zien liggen.

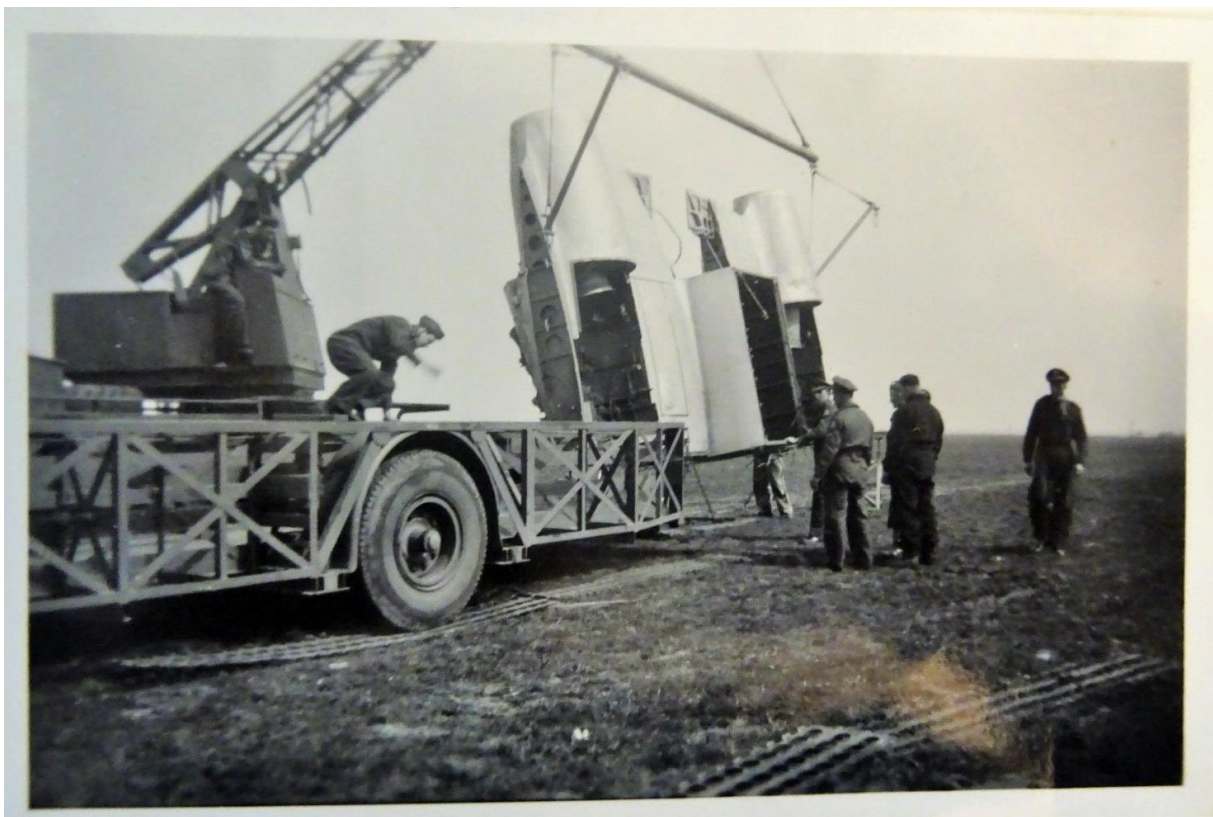
Dhr. Gerrit van der Goot heeft het neerstorten van de straaljager van wel heel dichtbij meegemaakt, hij was aan het werk op het land en maar een paar stukken land verwijderd

Straaljager maakt geslaagde noodlanding nabij Wyckel (deel 3)

waar het toestel tot stilstand kwam. Ook van der Goot heeft het over een oorverdovend gierend lawaai.

Het toestel stuitte en slingerde op zijn twee motorgondels over het land en lag later stil met de neus naar Balk gericht. Er kwamen twee personen uit het toestel gekropen, opgelucht dat ze het er zo goed vanaf hadden gebracht. Korte tijd later kwamen er politieagenten en hij zag ze elkaar de hand schudden. Van der Goot vertelde zijn verhaal aan mij als of het gisteren was gebeurd.

Na dagen van onderzoeken door verschillende instanties werd het toestel vrijgegeven om te bergen. Ter plaatse is het gedemonteerd door een bergingsploeg van de Vliegbasis Leeuwarden, en per bergingsploeg Depot Vliegtuig Materieel 2 vervoerd naar N.V. Fokker te Amsterdam. Voor deze klus kwam er een vrachtauto met takelkraan en een vrachtauto met dieplader uit het midden van het land, ze hebben de straaljager in gedeelten achter uit het land gehaald, en op de diepladder gelegd.

Sjouwe Leffertstra heeft het transport zien rijden op de hoek bij de Kerk van Wijckel, hij herkende de transport foto's gelijk.

Het land werd hersteld en er was eigenlijk niemand dit echt wat wist, wat ook de bedoeling was. En nu na zoveel jaren is er heel wat op te zoeken op internet en zijn instanties bereidwillig om informatie te delen met de gewone man/vrouw.

De Nederlandse regering schafte in totaal 266 Gloster Meteors aan in de periode 1948 tot 1959, er gebeurden veel ongelukken dat kwam mede door onervarenheid met de straalmotor, er zijn 52 personen gedood met en door de straaljager, ongeveer 50% van de toestellen ging verloren door crashes.

Straaljager maakt geslaagde noodlanding nabij Wyckel (deel 3)

De twee vliegeniers van Wijckel zijn inmiddels overleden, de instructeur in 2002 hij werd 73 jaar, de leerling overleed in 1983 op 51 jarige leeftijd als Kapitein Vlieger.

De 1-19 is gebouwd in 1951-1952 door Gloster Aircraft Company in Hucclecote, dat ligt in het Verenigd Koninkrijk. Het was een trainingstoestel.

Met een lengte van 12,50 meter spanwijdte 11,32 meter en twee motoren Rolls Royce Derwert 5, en niet bewapend.

Op 23-02-1953 gekocht door de Nederlandse Luchtmacht en ingedeeld bij Jachtvlieg School Twente. In september van dat zelfde jaar verhuist naar Vliegbasis Soesterberg.

Straaljager maakt geslaagde noodlanding nabij Wyckel (deel 3)

Maart 1954 is de 1-19 in een shockspin geraakt en dusdanig beschadigd dat het naar Fokker moest, later dat jaar werd het uitgerust met een Fastax camera daarmee konden filmbeelden worden gemaakt van de raketten die afgevuurd werden door de Gloster Meteor Mk8.

Na de gemaakte noodlanding bij Wijckel in 1955 staat te lezen dat het toestel onherstelbaar was verklaard. Maar niets was minder waar, na een grondige reparatie heeft het nog 3 jaar succesvol rond gevlogen.

De laatste geregistreerde vlucht was op 14 mei 1959, daarbij staat te lezen "richting de sloop"!!

Dus ik dacht dit was het einde van de 1-19, maar nee hoor!!.

Het vliegen was wel afgelopen maar het mooi zijn op shows kon natuurlijk nog prima.

Ook heeft het toestel jaren als poortwachter dienst gedaan op de Vliegbasis Woensdrecht, in 1975 is het gerenoveerd bij D.V. M. op Vliegbasis Gilze-Rijen en opnieuw gepresenteerd. De jaren daarna is het te bewonderen geweest op opendagen van de Luchtmacht in 1988 Vliegbasis Deelen en in 1996 op Vliegbasis Twente.

In Woensdrecht werd er in 1998 groot onderhoud uitgevoerd, alles wijst erop dat ze eigenlijk geen afscheid wilden nemen van de 1-19 straaljager.

Thans bevindt het zich in het depot van het Nationaal Militair Museum te Soest, de vleugels, cockpit en neus liggen daar los van de romp, best wel een vreemd gezicht.

Dit was het laatste deel over de straaljager, een stukje geschiedenis van Wijckel wat nu een gezicht heeft gekregen met woorden en foto's.

Hinke Terpstra-Valk.

Bronnen:

Nationaal Archief Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Den Haag, Nationaal Militair Museum Soest, Wikipedia, Youtube en Ministerie van Defensie, Beeldbank Defensie, Koninklijke Luchtmacht.